

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3432/2021. (X. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.II.37.615/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Gaál Róbert ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Kúria Kfv.II.37.615/2020/2. számú végzése, valamint a Pécsi Törvényszék 5.K.700.186/2020/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását megsemmisítését kérte az Alaptörvény Q) cikkének, R) cikk (2) bekezdésének, T) cikk (1) bekezdésének, 28. cikkének, XVI. cikkének, XXIV. cikk (1) bekezdésének, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme miatt.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következő.
- [3] Az indítványozó (édesapa) és volt felesége közös gyermekét a Pécsi Városi Bíróság 4.P.23.982/2010/4. számú ítéletével az édesanyánál helyezte el azzal, hogy a gyermek feletti szülői felügyeleti jogot is az édesanya gyakorolja. Az indítványozó édesapa a szülői felügyeleti jog megváltoztatását kezdeményezte, amit a Pécsi Törvényszék 2.Pf.20.727/2018/5. számú ítéletével elutasított. Ezt követően az édesanya kérelmére a Baranya Megyei Kormányhivatal Szigetvári Járási Hivatala (elsőfokú gyámhatóság) BA-10/BCD/357-54/2018. számú határozatával (a továbbiakban: elsőfokú határozat) az anya által bejelentett külföldi címet jelölte ki a kiskorú gyermek huzamos időtartamú külföldi tartózkodási helyeként.
- [4] Az indítványozó apa fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: másodfokú gyámhatóság) BAC/13/230-22/2018. számú határozatával (a továbbiakban: másodfokú határozat) az elsőfokú határozatot helybehagyta. Az indítványozó keresete nyomán eljáró Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.27.715/2018/12. számú ítéletével a határozatot megsemmisítette, és a másodfokú gyámhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte, mivel az indítványozó fellebbezését nem vizsgálta meg teljességgel, különösen a joghatóság kérdését illetően nem foglalt állást.
- [5] A megismételt eljárásban a másodfokú gyámhatóság BAC/13/00071-4/2019. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybehagyta.
- [6] Az indítványozó e határozat megsemmisítése iránt ismét keresetet nyújtott be a bírósághoz. A Pécsi Törvényszék 5.K.700.186/2020/3. számú ítéletében a keresetet elutasította, és megállapította, hogy a másodfokú gyámhatóság a megismételt eljárásban joghatóságát a hatályos jogszabályoknak megfelelően megvizsgálta, és a tényállást teljességgel tisztázta (lásd: [33]–[38] bekezdés). A törvényszék ítéletében rögzítette, hogy bár a felperes (indítványozó) másik hatóság előtt kérte meghallgatását, az eljáró hatóság nem köteles ezt a kérelmet teljesíteni, továbbá a gyermek apával való kapcsolattartásának nehezítettsége nem vizsgálati szempont a lakóhely kijelölése során (lásd: [39] bekezdés).
- [7] Az ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek befogadását a Kúria – Kfv.II.37.615/2020/2. számú végzésével – megtagadta. Döntését arra alapította, hogy egyrészt az indítványozó nem vetett fel olyan elvi jelentőségű kérdést, amely a kérelem befogadást indokolná; másrészt a befogadást az ügy társadalmi jelentősége sem indokolta, hiszen „[e]lgyedi ügyben hozott, kiskorú gyermek tartózkodási helyének kijelölésére vonatkozó határozat kapcsán” ez nem állapítható meg.
- [8] 2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Álláspontja szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga amiatt sérül elsősorban, mert a törvényszék és a Kúria *contra legem* hozott döntést, amikor az ügyre vonatkozó és alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyták. E körben az indítványozó különösen az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.)

hatáskör és illetékesség vizsgálatára vonatkozó szabályainak megsértését nevesítette. Ezek közül az indítvány kiemeli egyrészt, hogy a magyar hatóságnak nem volt joghatósága az ügyben eljárni, ezt azzal indokolja, hogy valójában nem is minősíthető ügye közigazgatási jellegűnek, hiszen a polgári jog tárgykörébe tartozik, tehát polgári jogi jogviszonyról van szó, továbbá a 2201/2003/EK Rendelet szerint nincs joghatósága a magyar hatóságoknak. További eljárási szabálysértésként hivatkozik az indítvány arra, hogy az indítványozót nem hívták fel nyilatkozattételre, ezért a döntés megalapozatlan, a lefolyt eljárás pedig tisztességtelen. Az említett jogszabálysértésekre vonatkozóan a bíróságok indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget, így sem a törvényszék, sem a Kúria nem biztosított hatékony jogorvoslatot az indítványozónak.

- [9] A sérelmezett bírósági döntések révén sérült az indítványozó apának a gyermeke nevelése megválasztásához fűződő joga, továbbá a gyermek alapvető joga a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.
- [10] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [11] 3.1. A Kúria végzését – a letöltési igazolás tanúsága szerint – 2020. október 9-én töltötte le a jogi képviselő, az alkotmányjogi panaszt pedig az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben, 2020. november 13-án nyújtották be a törvényszékhez. A főtítkárnak hiánypótlásra felszólító levelének is határidőben eleget tett az indítványozó. A jogi képviselő meghatalmazását csatolta. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel a támadott végzéssel lezárt eljárásban peres fél volt – fennáll.
- [12] A Kúria felülvizsgálati jogkörben – mérlegelés eredményeként – hozott végzése alkotmányjogi panasszal támadható, az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [13] 3.2. Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmét állíthatja. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az indítványozó által felhívott
- [14] Q) cikk (2) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, T) cikk (1) bekezdése, valamint 28. cikke nem minősülnek Alaptörvényben biztosított jogoknak, ezért azokra alkotmányjogi panasz nem alapítható [lásd például: 3004/2021. (I. 14.) AB végzés, Indokolás [24]; 3156/2020. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [17]; 3029/2021. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]; 3226/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [10]; 3206/2021. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [35]].
- [15] A kifejtettek értelmében az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésére, R) cikk (2) bekezdésére, T) cikk (1) bekezdésére, valamint 28. cikkére alapított panaszelem nem volt érdemben vizsgálható, mivel nem felelt meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltételnek.
- [16] 3.3. Az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény, valamint az Abtv. szerint arra jogosult indítványa alapján jár el. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványozó által megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglaltakat. Az indítvány a határozottság előbb bemutatott követelményeinek az alábbiak szerint eleget tesz.
- [17] Az indítvány a) tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét (az indítványozó úgy véli, hogy az ügyében eljáró bíróságok *contra legem* döntést hoztak, indokolásuk hiányos, nyilatkozata elmaradása miatt az eljárás tisztességtelen); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírósági döntést (a Kúria Kfv.II.37.615/2020/2. számú végzése, valamint a Pécsi Törvényszék 5.K.700.186/2020/3. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XVI. cikk; XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése]; e) indokolást arra nézve, hogy a támadott végzés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírói döntés alaptörvény-ellenességét és azt – az elsőfokú bírósági döntésre is kiterjedő hatállyal – semmisítse meg.

- [18] 3.4. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát.
- [19] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdésére, valamint XVI. cikkére hivatkozással két „eljárési hiba” miatt állítja a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét: sérelmezte eljárási jogainak, ezen belül a hatósági eljárásban őt megillető nyilatkozattételhez való jogát, valamint álláspontja szerint az ügyében eljáró jogalkalmazó szervezeteknek nem volt joghatósága ügyét megítélni.
- [20] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében deklarált tisztességes eljáráshoz való joggal, valamint annak részjogosítványaival kapcsolatban kiforrott gyakorlata van, amely szerint: „Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti alapjog alanya a fentiekben kifejtettek szerint az ügyfél, azaz az a természetes vagy jogi személy, illetve szervezet, akinek/amelynek a jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti. [...] Az alapjog rendeltetése, hogy ügyfélközpontú megközelítésben biztosítsa a közérdek és a szubjektív jogvédelem közötti egyensúlyt, az anyagi jog érvényesülését, végső fokon a hatóság jogszerű működését. Tartalmát tekintve a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog magában foglalja azokat a részjogosítványokat, amelyek az ügyfél részvételi jogainak biztosítása megkövetel. Összetevői közé tartozik ezért egyebek mellett a nyilatkozattétel és a szankció-megállapítással végződő közigazgatási eljárásokban a hatékony védekezéshez való jog. A [...] nyilatkozattételhez és védekezéshez való jog is korlátozható azonban az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében lefektetett tesztnek megfelelően.” {3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [57]}
- [21] Mindezek alapján az Abtv. 29. § második fordulata szerinti követelmény nem teljesül, hiszen az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével összefüggésben jelen alkotmányjogi panasz fentiekhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [22] Az Alkotmánybíróság a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog nyilatkozattétel elmaradása miatti sérelmével összefüggésben kiemeli, hogy a Pécsi Törvényszék jelen indítvánnyal támadott 5.K.700.186/2020/3. számú ítéletének [39] bekezdésében részletesen vizsgálta indítványozó nyilatkozatának elmaradása körülményeit, és hangsúlyozta, hogy az indítványozót a közigazgatási eljárás során tartott tárgyalásról szabályszerűen értesítették, amelyet át is vett. Az eljáró szervek a másik hatóság előtti meghallgatását nem voltak kötelesek biztosítani. A törvényszék továbbá kitért az Ákr. szabad bizonyítás elvén alapuló bizonyítási rendszerének elemzésére is, amely szerint az eljáró közigazgatási szerv jogosult dönteni a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokról. A törvényszék körültekintően vizsgálta az ügyféli jogok érvényesülését, és rámutatott, hogy valójában az indítványozó önmagát zárta el a nyilatkozattételi lehetőségtől, amikor nem jelent meg a tárgyaláson, és nyilatkozatot írásban sem tett.
- [23] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ügyféli jogok (nyilatkozattételi jog) gyakorolhatóságának törvényességi megítélése kapcsán a Törvényszék indítvánnyal támadott ítéletében elvégezte e körülmény vizsgálatát. Az eljáró bíróság az alkalmazandó jogszabályok alapulvételével kellő alapossággal megvizsgálta az indítványozó nyilatkozattétele elmaradásának okát, és erről a döntésében fentiek szerint számot is adott.
- [24] Tekintettel arra, hogy az indítványozó a közigazgatási perben felvett bizonyítást, ezen belül az indítványozó nyilatkozattételi joga elmaradásának bírói megítélését (vagyis az arra vonatkozó általános eljárási szabályok értelemezését) tartja alaptörvény-ellenesnek, az Alkotmánybíróságnak jelen ügyben is hangsúlyoznia kell, hogy „az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az Alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} „Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, és az abból levont következtetés megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat.” {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]} A kifejtettek értelmében tehát az indítvány nem felelt meg

a befogadás Abtv. 29. § első fordulata szerinti, „a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség” kritériumának sem.

- [25] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a különélő szülő és a gyermek kapcsolattartáshoz való joga az Alaptörvényben a magánszféra-védelem [Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés], valamint a gyermeknek a gondoskodáshoz [Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés] és a szülőnek a neveléshez való joga [Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdés] részeként alapjogi rangra emelt jogosultság [3067/2021. (II. 24.) AB határozat, Indokolás [25]].
- [26] Az indítványozó az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésével összefüggésben eljárási hibákra hivatkozott, így az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen alkotmányjogi panasz a fenti gyakorlathoz képest nem vetett fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [27] Az Abtv. 29. §-ában foglalt, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre vonatkozó feltétellel összefüggésben az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Jelen ügyben eljáró törvényszék az indítvánnyal támadott ítéletében megvizsgálta az indítványozó által állított hatósági eljárási hibák törvényességét és anyagi, eljárási jogszabályok alapján döntését megindokolta. Az Alkotmánybíróság Alaptörvényben rögzített hatáskörei alapján nem jogorvoslati fórumként jár el, vagyis nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e. Az indítványozó által állított eljárási hibákkal összefüggésben az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének bevonása nem elegendő a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének megalapozására.
- [28] Az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának [XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét az ügyében eljáró jogalkalmazó szervek joghatóságának hiányával is összefüggésbe hozta arra hivatkozással, hogy az *contra legem* tartalmú. A Pécsi Törvényszék indítvánnyal támadott ítéletének [33]–[38] bekezdéseiben részletesen kitért a hatóságok joghatóságának kérdésére, továbbá azok hatásköri és illetékességi szabályaira.
- [29] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában ismert az alkotmányjogi értelemben vett *contra legem*, és az önkényes bírói döntés megítélése, amelyet dogmatikailag az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált *fair* bírósági eljáráshoz való joggal kötött össze. Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18) AB határozatában foglaltak értelmében a bírói döntés akkor *contra legem* – és egyben *contra constitutionem* –, amennyiben: 1. az eljáró bíróság ítéletének indokolásában nem tartalmazott arra vonatkozó érvelést, hogy miért hagyta figyelmen kívül az adott jogkérdésre irányadó hatályos jogszabályi rendelkezéseket; 2. nem vette figyelembe az ügyre irányadó jogi normákat; 3. olyan bírósági gyakorlatra alapozva hozta meg döntését, amelynek alapjául szolgáló normát a jogalkotó már hatályon kívül helyezett [20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [23]; lásd még: 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [28]].
- [30] A Pécsi Törvényszék ítéletének indokolásában részletesen számot adott a joghatóság kérdéséről, választ adott arra a kérdésre, hogy a gyermek külföldi tartózkodása miért nincs hatással a magyar hatóságok eljárási kötelezettségére.
- [31] Figyelemmel az Alkotmánybíróság gyakorlatára is, a támadott bírói döntés részletesen értelmezte a megfelelő időállapotú és az ügyre vonatkozó törvényi szabályokat, azokat nem hagyta figyelmen kívül. Ezért az indítvány ebben a vonatkozásban sem vetette fel az Abtv. 29. §-a szerinti kétségeket.
- [32] Önmagában az, hogy az indítványozó a bíróság joghatóságra vonatkozó értelmezését megalapozatlannak, tévesnek és magára nézve sérelmesnek tartja, nem indokolja az indítvány Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésén és XVI. cikkén alapuló érdemi elbírálást.
- [33] Az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát indokolná.
- [34] Az Alkotmánybíróság továbbá megállapította azt is, hogy az indokolási kötelezettség konkrét ügyben történő megsértésének kételye sem merült fel, mivel az eljáró bíróságok határozataikban számot adtak az érdemi döntést alátámasztó lényeges érvekről. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint „a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége,

különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}.

- [35] Az Alkotmánybíróság – összefoglalva a fentieket – nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát indokolná.
- [36] 4. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdése, 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjaiban, valamint 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2138/2020.

